дослідія.

ГЕОГРАФІЯ · 7 КЛАС

Материки й частини світу: досліджуємо відмінності

ТЕКСТ УРОКУ

Мета

Сформувати розуміння різних принципів поділу суходолу через зіставлення карт і перевірити вміння застосувати це розрізнення до нових об’єктів.

Результат роботи

Таблиця «материки ↔ частини світу» та три географічні рішення з поясненнями.

Підготовка й проведення

Темп визначає вчитель. Роботу можна провести послідовно або у два підходи; час відводимо на власні дії учнів, а не на обов’язкове проходження всіх слайдів за фіксовані 10–15 хвилин.

Організація: Учитель пропонує дослідницьку проблему; учні формулюють припущення, відбирають приклади з карт і самостійно формулюють правило. Власне запитання можна перевірити на наступній парі об’єктів.

Продукт учня: Таблиця «материки ↔ частини світу» та три географічні рішення з поясненнями.

Ознаки результату: У таблиці: Євразія → Європа й Азія; Північна й Південна Америка → Америка. Київ/Пекін — один материк, різні частини світу; Оттава/Бразиліа — різні материки, одна частина світу. Мадагаскар — острів частини світу Африка, поза материковою сушею.

Підтримка: атлас, формула, робота в парі; спочатку власна відповідь, потім перевірка. Результат практичної не потребує обов’язкового бала.

Чи збігаються два поділи

Запишіть припущення: чи завжди одному материку відповідає одна частина світу?

Що зіставляємо: Ті самі землі на картах материків і частин світу.

Що фіксуємо: Кількість об’єктів і назви в кожному поділі.

Що буде доказом: Приклад із карти, який підтверджує або спростовує припущення.

Нотатки вчителя: Не розкривайте контрприклади за учня. Зберіть різні початкові версії; перевірятимемо їх однаковим способом.

Євразія на двох картах

Зіставте ті самі землі на двох картах.

Нотатки вчителя: Спочатку опишіть спостереження, потім заповніть відповідність Євразії. Межа Європи й Азії умовна, водного розриву між ними немає.

Дві Америки на двох картах

Перевірте, чи повторюється відповідність «один до одного».

Нотатки вчителя: Учні перевіряють другу пару за тим самим алгоритмом і заповнюють другий рядок таблиці. Не прирівнюйте вузький перешийок до окремого океану.

Формулюємо правило за спостереженнями

Поясніть, чому однакова кількість назв не означає однакового поділу.

Материки: Великі масиви суходолу.

Частини світу: Історично сформовані регіони разом із прилеглими островами.

Висновок: Відповідності бувають «один — два» та «два — один».

Нотатки вчителя: Учні спершу формулюють правило своїми словами. На наступних слайдах потрібно застосувати його до інших об’єктів.

Київ і Пекін

Визначте материк і частину світу для кожного міста.

Нотатки вчителя: Назви й положення нанесені на карту. Попросіть назвати обидві класифікації, а не лише обрати кнопку. Доказ: Євразія; Європа та Азія.

Оттава і Бразиліа

Застосуйте те саме правило до міст Америки.

Нотатки вчителя: Змінилася відповідність: різні материки, одна частина світу. Учень пояснює кожен вибір географічною назвою.

Мадагаскар: острів і частина світу

Розрізніть розташування на материку й належність до частини світу.

Нотатки вчителя: Мадагаскар не лежить на материковому суходолі Африки, але належить до частини світу Африка. Не створюйте хибне правило «все поза материком не належить частині світу».

Виправляємо пояснення

Оцініть твердження: «Якщо міста на одному материку, то вони в одній частині світу».

Перевірка: Знайдіть серед розглянутих міст контрприклад.

Виправлення: Сформулюйте точніше правило з назвами об’єктів.

Нотатки вчителя: Прийміть Київ — Пекін із поясненням двох поділів. Це перенесення висновку на чужу помилку; не нова номенклатура.